

at det, det gjaldt om, var netop at hjælpe Demokratiet, at hjælpe Venstre til at faa den Klike, der hidtil havde misregeret vort Land, sat til Side. Det kunde vi ikke gøre alene, men vi kunde hjælpe Venstre dertil ved at fremme et Samarbejde her i København. Men „Dagbladet“ gik videre, idet det skrev: „Det er ikke tvivlsomt, at flere af Socialdemokratiets Krav, naar det kommer til Stykket, meget snarere kan vente Støtte hos Højre end hos Venstre“, — hvis det ikke er Frieri, ved jeg ikke, hvad det er — „thi Venstre har aldrig vist praktisk og virksom Interesse for andre sociale Spørgsmaal end dem, der vedrøre Bondestandens Vel, men Højre har altid og vil fremdeles være et virkelig socialt Reformparti. Det vil vedblivende erkende, at Arbejderspørgsmaalet er et af dem, der i fortrinlig Grad har Krav paa Opmærksomhed og vil stadig arbejde hen til dets successive Løsning.“ Som sagt, er det ikke Misundelse paa den ene Side og Frieri paa den anden, ved jeg ikke, hvad det er, maaske kan det ærede Medlem oplyse mig derom. Nu er det mærkværdigt, at Højre, der frakender Venstre enhver Interesse for social Reformpolitik, dette Bondeparti, — der faldt, hvis man gennemlæser Bladene den Gang ret saftige og kraftige Udtryk, særlig fra Højrepressen — at dette Parti nogle Aar efter ikke betænkte sig paa med en Del Venstremænd at lave Reformpolitik. Naa, den blev ganske vist ogsaa derefter, men da det passede i deres Kram, gik de sammen med en Del af Venstre.

Foruden dette Frieri, som fandt Sted direkte til Arbejderne i den toneangivende Højrepressen, er der ogsaa andre mere nærliggende Ting, som godtgøre, at Højre, i Fald det kunde lade sig gøre, ikke havde noget imod et Samarbejde med Socialdemokratiet. Det kom frem i 1897 ved de da forestaaende Borgerrepræsentantvalg, og jeg forstod paa det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds, der ikke kunde lade den Sag ligge, indtil jeg havde haft Lejlighed til at svare, at han ogsaa nærede en Frygt for, at der var noget galt ved den Udtalelse, hans Partifælle fra Frederiksberg var fremkommen med, idet han skyndte sig at sige: hvis det er med Hensyn til kommunale Valg, saa er det noget helt andet. Nej, det er det jo slet ikke, det er jo ikke saaledes, at en Højremænd bliver en anden politisk Personlighed, fordi han gaar til kommunale Valg, og særlig ikke saaledes, at Højrepartiet bliver et andet Parti, fordi det skal deltage i et kommunalt Valg. Det har ogsaa vist sig, at hvad Navn man

end kan give det, Borgermænd, Borgerlistemænd, bliver det akkurat Høj som Høj, Højre er det, som har staaet bagved til enhver Tid. Da det for Oppositionen i 1893, Venstre og Socialdemokratiet i Forening, efter mange forgæves Forsøg og mange Aars Deltagelse i de kommunale Valg var lykkedes at sætte en Liste igennem, paa hvilken Socialdemokraterne havde to Mand, gik der nogle Aar, i hvilke Højre opretholdt Majoriteten ved Borgerrepræsentantvalgene, men i 1897 var Udsigten til, at det kunde gaa galt, og at Højre dermed kunde tabe Flertallet i Kommunalbestyrelsen, saadan, at det maatte sætte al Kraft ind paa at beholde det, og det mærkede man saavel i Pressen, nogle Maaneder forud for Valget som ved følgende, som jeg skal have den Ære at oplyse. Frygten for Fortabelse af Flertallet blev saa stærk, at man direkte fremsatte Forslag om at samarbejde med Socialdemokratiet, idet man opfandt en Organisation, Borgerlistens Organisationsudvalg. Man tog dog samtidig Højres Arbejder- og Vælgerforening med, den, der havde stiftet dette Borgerliste-Organisationsudvalg, idet den ikke vilde miste Indflydelsen paa Besættelsen af Pladserne i Borgerrepræsentationen. Følgelig kom Forslaget til at se saaledes ud, at der skulde oprettes et Samarbejde mellem os, Højre og de liberale paa den Maade, at Højres Arbejder- og Vælgerforening og Borgerlisten skulde have tre Pladser — man ser allerede deraf den nøje Forbindelse imellem dem, medens de liberale og Socialdemokraterne skulde have de andre tre, man undsaa sig saa ikke for at sige underhaanden til os: da tre ikke kan deles lige, skulde I faa de to, saa lade vi de liberale nøjes med en; men Socialdemokraterne sagde dengang: vi ville ikke have noget med Højre at bestille. At det var Højre, der ønskede det, fremgaar ogsaa af, hvad Højrebladene skrev, „Nationaltidende“ for 22. Februar 1897 sagde, at Højres Arbejder- og Vælgerforening uden Forbehold gik ind paa Forslaget som det var fremsat af Borgerlistens Organisationsudvalg. Dette Frieri kommer først i sin rette Belysning, naar man ser hen til, at der nogle faa Maaneder forinden paa et af Højres dengang berømte Delegeretmøder var vedtaget en Resolution, som i et af dets Blade refereres saaledes: en af de Herrer Schovelin og Dinesen anbefalet, af P. G. C. Jensen stillet, Resolution, gaaende ud paa at udtale, at Højre er fremdeles, som hidtil, villig til, i Forstaaelse med Regeringen, at forhandle med de andre politiske Partier, som ville arbejde